

JELENTÉS**az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 2008-as pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról, a Hatóság válaszaival együtt**

(2009/C 304/18)

TARTALOM

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
BEVEZETÉS	1–2.	96
MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT.	3–12.	96
MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL	13–15.	97
EGYÉB SZEMPONTOK	16.	97
Táblázat		98
A Hatóság válasza		99

BEVEZETÉS

1. A párizsi székhelyű Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságot (a továbbiakban: Hatóság) az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete⁽¹⁾ alapján hozták létre. A Hatóság fő feladata, hogy tudományos információkat szolgáltatson a közösségi joganyag kidolgozásához, adatokat gyűjtsön és vizsgáljon a kockázatok azonosítása és monitorozása céljából, valamint, hogy független tájékoztatást nyújtson ezen kockázatokról⁽²⁾.

2. A Hatóság 2008-as költségvetése 66,4 millió EUR-t tett ki, szemben az előző évi 52,2 millió EUR-val. A Hatóság az év végén 395 alkalmazottat foglalkoztatott, míg az előző évben az alkalmazottak száma 310 volt.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

3. A Szerződés 248. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte egyrészt a Hatóság éves beszámolóját⁽³⁾, amely a 2008. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó „pénzügyi kimutatásokból”⁽⁴⁾ és a „költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből”⁽⁵⁾ áll, másrészt azt, hogy a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek voltak-e.

4. Ennek a megbízhatósági nyilatkozatnak az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽⁶⁾ 185. cikke (2) bekezdése értelmében az Európai Parlament és a Tanács a címzettje.

Az igazgató felelőssége

5. Az igazgató, mint engedélyezésre jogosult tisztviselő, a Hatóság pénzügyi szabályzatával összhangban, saját felelősségére és a jóváhagyott előirányzatok összeghatárain belül végrehajtja a költségvetés bevételeit és kiadásait⁽⁷⁾. Az igazgató feladatai közé tartozik a szervezeti struktúra felállítása⁽⁸⁾; azon belső irányítási és kontrollrendszerek, illetve

eljárások kialakítása, amelyek révén csalásból vagy tévedésből eredő lényeges hibás állításoktól mentes végleges beszámoló készül⁽⁹⁾; valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása.

A Számvevőszék felelőssége

6. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen a Hatóság éves beszámolójának megbízhatóságára, valamint az annak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan.

7. A Számvevőszék az IFAC és az ISSAI⁽¹⁰⁾ nemzetközi ellenőrzési standardjaival és etikai kódexével összhangban végezte ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék megfelelően bizonyos etikai követelményeknek, és az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy kellő bizonyosságot nyerhessen arra nézve, hogy a beszámoló mentes a lényeges hibás állításoktól, valamint, hogy az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

8. A számvevőszéki ellenőrzés magában foglalja olyan eljárások elvégzését, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték nyerhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. A számvevőszéki ellenőrök megítélésén múlik, hogy milyen eljárásokat alkalmaznak, például azon kockázat értékelésére, hogy vannak-e – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hibás állítások a beszámolóban, illetve előfordultak-e jogszerűtlen és szabályszerűtlen tranzakciók. A kockázat ilyen felmérésekor a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése érdekében figyelembe vesszük a szervezetnek a beszámoló elkészítése és bemutatása szempontjából releváns belsőkontroll-rendszerét. A számvevőszéki ellenőrzés felméri továbbá, hogy az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőek-e, illetve a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűek-e, valamint kiterjed a beszámoló általános bemutatásának értékelésére is.

9. A Számvevőszék meggyőződése, hogy a rendelkezésére álló ellenőrzési bizonyítékok elegendőek és megfelelő alapot nyújtanak az alább kifejtett véleményekhez.

⁽¹⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o.

⁽²⁾ A táblázat tájékoztató jelleggel, összefoglalóan mutatja be a Hatóság hatáskörét és tevékenységeit.

⁽³⁾ A beszámolóhoz tartozik egy jelentés az év során folytatott költségvetési és pénzgazdálkodásról, amely bemutatja többek között az előirányzatok végrehajtásának alakulását, a különböző költségvetési tételek közötti előirányzat-átcsoportosítások összefoglalásával együtt.

⁽⁴⁾ A pénzügyi kimutatások a következőkből állnak: a mérleg, az eredménykimutatás, a cash flow-kimutatás, a tőkeváltozásokat feltüntető kimutatás, valamint a pénzügyi kimutatások melléklete; ez utóbbi a számviteli politika meghatározó alapelveinek bemutatását és egyéb magyarázatokat tartalmaz.

⁽⁵⁾ A költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés a költségvetési eredménykimutatást és annak mellékletét tartalmazza.

⁽⁶⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽⁷⁾ A 2002. december 23-i 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet 33. cikke (HL L 357., 2002.12.31., 72. o.).

⁽⁸⁾ A 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet 38. cikke.

⁽⁹⁾ A beszámolókat bemutatóra vonatkozó, illetve az Ügynökségek/Hatóságok által alkalmazandó számviteli szabályokat a legutóbb a 2008. július 9-i 652/2008/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 181., 2008.7.10., 23. o.) módosított 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet VII. címének 1. fejezete tartalmazza. Ezeket a szabályokat beépítették a Hatóság pénzügyi szabályzatába.

⁽¹⁰⁾ Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) és a legfőbb ellenőrzési intézmények nemzetközi standardjai (ISSAI).

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

10. A Számvevőszék véleménye szerint a Hatóság éves beszámolója ⁽¹⁾ minden lényegi szempontból híven és a Hatóság pénzügyi szabályzatának előírásaival összhangban tükrözi a 2008. december 31-i pénzügyi helyzetet, illetve az akkor véget ért évben lezajlott műveletek és pénzáramlások eredményét.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

11. A Számvevőszék véleménye szerint a Hatóság 2008. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját megalapozó tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

12. Az alábbi megjegyzések nem kérdőjelezik meg a Számvevőszék véleményeinek érvényét.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

13. A 2008-as kötelezettségvállalásokból több mint 15,5 millió EUR-t (a 2008. évi költségvetés 23 %-a) átvittek 2009-re, szemben az előző évi 8,5 millió EUR átvittel (a 2007. évi költségvetés 16 %-a). Az átvitt kötelezettségvállalások magas hányada elsősorban abból fakadt, hogy késedelmek merültek fel az intézkedések végrehajtásakor vagy elindításakor a következő területeken: szoftverfejlesztés, tudományos együttműködés külső szakértőkkel, valamint támogatások tanulmányokhoz, adatgyűjtéshez és a kockázati kitettség felméréséhez. Ez a helyzet nem egyeztethető össze az évenkéntiség elvével.

14. Év végén 2,1 millió EUR (37 %) összegben törölni kellett olyan, működési kiadásokra vállalt kötelezettségeket, amelyeket 2007-ről hoztak át. A magas törlési arányt lényegében az okozta, hogy 2008 folyamán jelentős késedelmek merültek fel a 2007-es támogatási megállapodások végrehajtását illetően. Mindez arra utal, hogy a támogatási megállapodásoknál szorosabban kell felügyelni a szerződéses határidőket. A Hatóság a támogatási megállapodásokra vonatkozóan dolgozzon ki megfelelő teljesítménymutatókat, és kövesse nyomon azok alakulását.

15. A Hatóság 2008 júliusában nyílt eljárást írt ki egy rendkívül bonyolult számítógépes szoftver szolgáltatására ⁽¹²⁾. Az ajánlatok benyújtására meglehetősen szűk határidőt (67 nap) szabott meg. A Hatóság csupán egyetlen ajánlatot kapott, attól a cégtől, amellyel korábban szerződést kötöttek ugyanennek a szolgáltatásnak a nyújtására.

EGYÉB SZEMPONTOK

16. A Hatóság 2008-as munkaterve minden fő tevékenység vonatkozásában felsorolja az intézkedéseket, a kiemelt célokat, illetve a teljesítménymutatókat. Nincs azonban egyértelmű kapcsolat a célok és a mutatók között. A célkitűzések és teljesítménymutatók nem eredményközpontúak, és nem is mérhetőek. Ez megnehezíti annak megállapítását, ha lemaradás van, illetve a célok megvalósulásának értékelését is. Ha az irányítás valóban tevékenységalapú lenne, az lehetővé tenné az erőforrások elosztásának, illetve a teljesítmény ellenőrzésének folyamatos javítását. Ennek eléréséhez a Hatóságnak pontos és mérhető célokat kell kidolgoznia az azokhoz tartozó teljesítménymutatókkal együtt, és szorgalmaznia kell az eredmények megvalósulását.

Ezt a jelentést a Számvevőszék a 2009. október 8-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

a Számvevőszék nevében

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹¹⁾ A végleges éves beszámolót 2009. június 18-án állították össze, majd az a Számvevőszékhez 2009. június 29-én érkezett be. A Hatóság végleges éves beszámolóját, miután azt a Bizottsággal konszolidálták, a következő év november 15-ig teszik közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A beszámoló megtalálható a következő honlapokon: <http://eca.europa.eu> vagy http://www.efsa.europa.eu/EFSA/AboutEfsa/HowWeWork/Funding/efsa_locale-1178620753812_Accounts.htm

⁽¹²⁾ Becsült értéke: 4,4 millió EUR.

Táblázat

Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (Parma)

A Szerződésből eredő közösségi hatáskör	A Hatóságnak a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott hatásköre		Irányítás	A Hatóság rendelkezésére bocsátott erőforrások 2008-ban (Zárójelben a 2007-es adat szerepel)	Termékek és szolgáltatások 2008-ban (Zárójelben a 2007-es adat szerepel)
<p>Áruk szabad mozgása</p> <p>(A Szerződés 37. cikke)</p> <p>Az egészségügyre, a biztonságra, a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre vonatkozóan a védelem magas szintjének elősegítése, különös tekintettel a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre.</p> <p>(A Szerződés 95. cikke)</p> <p>Közös kereskedelem-politika</p> <p>(A Szerződés 133. cikke)</p>	<p>Célkitűzések</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tudományos vélemények kialakítása, valamint tudományos és szakmai segítségnyújtás azon jogszabályokhoz és politikákhoz, amelyek közvetlen vagy közvetett hatást gyakorolnak az élelmiszerek és takarmányok biztonságára. — Független információk szolgáltatása az élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos kockázatokról. — Hozzájárulás az emberi élet és egészség magas szintű védelmének kialakításához. — A kockázatok jellemzéséhez és monitorozásához szükséges adatok gyűjtése és elemzése. 	<p>Feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tudományos vélemények és tanulmányok kiadása. — Egységes kockázatértékelési módszerek kialakítása. — Segítségnyújtás a Bizottságnak. — A szükséges tudományos és szakmai adatok kutatása, elemzése és összegzése. — Az új kockázatok felismerése és jellemzése. — A hasonló területeken tevékenykedő szervezetek hálózatának létrehozása. — Tudományos és szakmai segítségnyújtás válságkezelés során. — A nemzetközi együttműködés javítása. — Megbízható, objektív és könnyen érthető információk nyújtása a nyilvánosság és az érdekelt felek részére. — Részvétel a Bizottság sürgősségi riasztórendszerében. 	<p>1. Igazgatótanács</p> <p><i>Összetétel</i></p> <p>A Tanács által (az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal együttműködésben) kinevezett 14 tag és a Bizottság egy képviselője.</p> <p><i>Feladatok</i></p> <p>A munkaprogram és a költségvetés elfogadása, illetve gondoskodás annak végrehajtásáról.</p> <p>2. Ügyvezető igazgató</p> <p>Az igazgatótanács nevezi ki a Bizottság által javasolt jelöltlista alapján, európai parlamenti meghallgatást követően.</p> <p>3. Tanácsadó fórum</p> <p><i>Összetétel</i></p> <p>A tagállamok egy-egy képviselője</p> <p><i>Feladatok</i></p> <p>Tanácsadás az ügyvezető igazgatónak.</p> <p>4. Tudományos Bizottság és tudományos testületek</p> <p>A Hatóság szakvéleményeinek kialakítása.</p> <p>5. Külső ellenőrzés</p> <p>Az Európai Számvevőszék.</p> <p>6. A mentesítésért felelős hatóság</p> <p>A Tanács javaslata alapján eljáró Parlament.</p>	<p>Költségvetés:</p> <p>66,4 (52,2) millió EUR, amelyből a Közösség hozzájárulása: 100 % (100 %)</p> <p>Létszám 2008. december 31-én:</p> <p>A létszámtervben szereplő állások száma: 335 (300), ebből betöltött: 318 (273)</p> <p>+ 77 (37) egyéb alkalmazott (kiszegítő és szerződéses alkalmazottak, kiküldött nemzeti szakértők).</p> <p>A teljes létszám: 395 (310), az alábbi megoszlásban:</p> <ul style="list-style-type: none"> — operatív feladatok: 298 (218) — adminisztratív feladatok: 97 (92). 	<p>Kockázatértékelés és tudományos tanácsadás</p> <ul style="list-style-type: none"> — Szakvélemények: 311 — Nyilatkozatok: 12 — Egyéb szakmai és tudományos jelentések: 37 <p><i>Tudományos vélemények és nyilatkozatok összesen: 360 (229)</i></p> <p>A kockázatértékelési módszertanok fejlesztése és tudományos hálózatok összehangolása</p> <ul style="list-style-type: none"> — Útmutatók: 29 (1) — Adatgyűjtési jelentések: 21 (1) — Egyéb szakmai és tudományos jelentések: 79 (55) <p>Tudományos ajánlások közzététele és az érdekelt felek közötti párbeszéd előmozdítása</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kommunikációs tevékenységekkel kiegészített tudományos vélemények: 20 % — Nyilvános konzultáció: 38 (63) — Az internetes honlap látogatóinak száma: 2,1 millió (1,5) — Az „EFSA Highlights” nevű elektronikus hírlevélre feliratkozók száma: 21 140 (17 500) — Sajtómegjelenés újságcikkekben és audiovizuális riportokban: 11 652 (7 194) — Média általi megkeresések: 676 (425) — Sajtóközlemények: 30 (24) — Internetes sajtóhírek: 39 (39) — Interjúk: 123 (44).

Forrás: a Hatóságtól származó adatok.

A HATÓSÁG VÁLASZAI

13. Bár a Hatóság betartotta az évenkéntiség elvének jogszerűségi és szabályszerűségi aspektusait, elkötelezte magát amellett, hogy tovább javít költségvetés-kezelésén, főként a következő évre átvitt kötelezettségvállalások számának csökkentésével és a támogatásokhoz a 2009-es költségvetésbe differenciált előirányzatok bevezetésével.

14. 2009 januárjában a Hatóság a támogatásokra vonatkozóan speciális előrehaladást jelző mutatókat épített havi jelentéseibe annak érdekében, hogy javítsa a támogatási megállapodások végrehajtásának ellenőrzését. Továbbá a támogatásokra vonatkozó differenciált előirányzatok 2009-es költségvetésbe való bevezetésével jobban szemléltethető lesz a támogatási megállapodások többéves jellege, és kiküszöbölhetőek lesznek a törlések.

15. Bár a Hatóság szigorúan betartotta pénzügyi végrehajtási szabályzatának vonatkozó rendelkezéseit, a jövőbeli eljárások esetében az ajánlatok előkészítésére adott idő meghatározásakor nagyobb jelentőséget fog tulajdonítani a szolgáltatás komplexitásának.

16. A tevékenység alapú irányítást az irányítási tervbe először 2008-ban vezették be. A 2009 januárjában bevezetett kockázatértékelő munkafolyamat (Risk Assessment Workflow, RAW) megerősíti, és lehetővé teszi a Hatóság tudományos és adminisztrációs tevékenységeinek szoros figyelemmel kísérését.
